

5de zondag vasten A

Joh. 11, 1-45

Doodgaan is waarschijnlijk het moeilijkste dat een mens kan overkomen. Zowel voor de stervende zelf als voor de nabestaanden. Want we worden geconfronteerd met een definitief afscheid, in elk geval voor wat dit aardse leven betreft. En dit nog afgezien van het lijden dat met het stervensproces gepaard kan gaan. De dood houdt de mens daarom al vanaf het begin van zijn bestaan heel sterk bezig. Niemand kiest voor de dood. Zelfs mensen die zelf een eind maken, of laten maken, aan hun leven, kiezen denk ik niet vóór de dood, maar tégen dit leven, dat blijkbaar te zwaar voor ze is geworden.

Leven dus. Daar gaat het om in de lezingen aan het begin van de passietijd. Het is niet toevallig, dat juist aan het begin van de tijd dat het lijden van Christus, en daarmee het lijden van de hele mensheid, zo centraal staat, de lezingen ons willen wijzen op ons geloof dat het leven uiteindelijk het laatste woord heeft.

De lezing van de profeet Ezechiël volgt op de profetie over het dal met de doodsbeenderen. Zij zijn het beeld van het volk Israël dat geheel verslagen is, en het land vrijwel verwoest. De profeet wil de mensen die treuren moed inspreken, dat er weer betere tijden zullen aanbreken. Die moed hebben de mensen in tal van landen, ja soms ook in Nederland, denk ik harder nodig dan ooit.

Het dal met doodsbeenderen kan ook een beeld zijn van een uitzichtloze, doodse situatie in het algemeen, ook in onze tijd, soms ook in ons leven. Het is niet helemaal denkbeeldig dat als we, met name hier in het westen, niet wat bescheidener gaan leven en het dogma van economische groei opzij zetten, een groei die bovendien vooral de rijken ten goede komt, dat dan ook onze samenleving in een dal van doodsbeenderen kan veranderen. Dan dient de profetie van vandaag ook als een waarschuwing.

Maar de profetie van de opwekking van de doden uit de graven, en in het bijzonder de opwekking van Lazarus in het evangelie, zijn beelden die God ons aanreikt om aan te geven dat de dood niet het laatste woord mag hebben. Dat de mens er is om het leven in stand te houden en daar zijn best voor te doen. Als we zo'n levenshouding aannemen, mogen we erop vertrouwen dat Gods Geest met ons is. En dan mogen we erop vertrouwen dat onze dierbare doden ook voortleven bij God. Dan wordt de opwekking van Lazarus een beeld van de Verrijzenis, niet alleen van de Verrijzenis van Christus, maar ook van de verrijzenis van ons allemaal.

En die verrijzenis, zo leert Jezus aan Marta en ook aan ons, zal niet pas plaatsvinden aan het einde der tijden, maar nu al. Tijdens ons leven. Door de ander een goed leven te gunnen, je dáárvoor in te zetten en daardoor zelf ook een goed leven te hebben zolang de tijd ons is gegund. Dát bedoelt Jezus met de woorden: "Ik ben de Opstanding en het Leven". Amen.

Jan van de Laar, pastor